

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De diffinitione peccati. ser. p[ri]m[us].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

De Peccato Ser. I. Fo. XLIII

Incipit q̄dragesimalale de peccatis in genere eius dez fris Petri Hieremie Et p̄mo de diffinitioe peccati: Sermo. j.

Quasi a fa

colubri fuge peccatus. *Eccli. xij. Di-cturus cū diuino patrocinio de peccatis in genere i hac sacra q̄dragesima ante oia inuocandū arbitroz spūs sancti gratiā. A quo oīe datū optimū z omne donū p̄fectū originat. Jac. j. Sed qz indignissimū me repuro: imedia te ipsum p̄cibz adire: recurro ad aduocatā nostrā potentissimā z gloriosā virginēz Mariā dicendo. Ave maria zc. Quasi a faae colubri zc. ybi s̄. Quia vt supra dixi intendo in hoc sacro tpe p̄dicare de peccatis in genere: tō talis ordo mihi assumendus erit in hac materia: p̄ clariori audientiū intellectu z memoria renatiōis.*

Primo nāqz dicaz de pctō in genere Secdo de pctō originali fm se. z de pena eius z de remedijs ipsius.

Tertio de pctō actuali mortali: z de penis seu de effectu ipsius z de remedijs ei⁹.

Quarto de peccato veniali: et de pena ei⁹ z de remedijs ipsius. Loquēdo ergo de pctō in genere: querit̄ p̄mo quidnam sit pctm: Circa qd̄ nota q̄ fm quadrupl̄cem causam rei datur quadruplex diffinitio de pctō. Sed attende q̄ infra scripte diffinitiones nō dantur de pctō originali in quo nō est cōuersio: nec de pctō veniali in quo nō est cōuersio z auersio.

¶ Primo quidē fm causaz efficientē peccatū sic diffinit̄ ab Aug. lib. de duab⁹ naturis. Peccatū est voluntas z sequēdi vel retinēdi qd̄ iustitia vetat. Voluntas autē est animi motus ad aliquid. vel nō imitādum vel adp̄tēndū fm Aug. j. lib. retr. z cationū. Et. xv. q. j. c. j. in p̄n. Voluntas igit̄ est causa efficiēs peccati: adeo vt sine

ipsa nullū peccatū cōmittatur. *In Aug. in lib. de vera religione. z in li. retractatio nū. Et Gratianus. xv. q. j. ca. j. Quisq̄ adeo peccatū voluntariuz malum est: vt nullo modo peccatū sit si nō sit voluntariū. Eodem modo nec pena eterna que consequit̄ peccatū meref quis cōdemnari nisi p̄p̄ia voluntas adesser. Bern. Tolle p̄p̄ia voluntatē z nō erit infernus. Item Aug. xxiij. q. iij. Nabuchodonosor. Tassis ire nunq̄ deus redderet interitū si nō sp̄tāneū inueniret homo habere pctm. Unde si aliquis ignorātia inuincibili aliquid de genere maloz faceret non reputaret ei ad peccatū: quia h̄mōi ignorātia tollit voluntatē fm Tho. p. ij. q. vj. art. vij. Et in decretis. xv. q. j. aliquos. z. c. se. Et Tho. j. ij. q. lxxvj. ar. ij. Et sic ecōtra: nullus potest mereri sine voluntate. Nec obstat de Salomone: q̄ dormiēs impetravit a deo donū sapiētē: vt d̄. ij. Re. ij. z. ij. Paral. j. Quia Salomon nō meruit in dormiēdo sapiētā a deo: sed fuit signū precedētis desiderij: p̄pter qd̄ dicitur talis petitio deo placuisse. vt dicit Aug. xij. sup. Gen. ad l. terā. Et nota Tho. ij. ij. q. clxij. ar. v. ad primū. Unde Chyff. super Bar. z in decretis. xxxij. q. v. Sicut em̄ pctm̄ opus sine voluntate nō facit: ita z iustitia ex opere non consumat̄ nisi z voluntas affuerit zc. Si autēz querat̄: que causa efficiēs est male voluntatis: Respōdeo nullā esse causam nisi quia ex nullo facta est: vt dicit Aug. ij. de ciui. dei. c. vij. ybi sic inquit. Nemo igit̄ querat efficiētē causam male voluntatis. Non em̄ est efficiēs: sed deficientes: qz nec illa effectio: sed defectio. Deficere nāqz ab eo q̄ summe est: ad id qd̄ minus est hoc incipere habere voluntatē malam. Porro causas defectionū istarū quā efficiēs non sint vt dixi: sed deficientes velle inuenire: tale est ac si quisq̄ velit videre tenebras vel audire silentium: qd̄ stramen verūqz nobis notū est. Neqz illud nisi per oculos: neqz hoc nisi per aures non sane in specie nisi speciei priuatione. Hec ille. Sed nota q̄ cū voluntas a deo sit nō potest esse nisi bona. Et ideo fm se nō est nata dicere nisi bonū: qz vt d̄. Matt. vij. Non pōt bona arbor fruct⁹ malos facere. Dic ergo q̄ cū dicit̄ voluntas est causa efficiēs*

De Peccato

eficiens peccati debet intelligi voluntas efficiens. i. deficiens seu defectus / seu inordinatio voluntatis / seu voluntas carnis directioe regule rationis et legis diuine. Que quidem si incedit aliquid bonum commutabile: est causa actus quidem peccati per se / sed inordinatio actus per accidens et per intentionem. Provenit enim defectus ordinis in actu ex defectu directionis in voluntate: et hoc sentit **Tho. j. ij. q. lxx. ar. j.** Sed tunc instat quod cum omne malum sit per intentionem et voluntatem agentis: ut dicit **Dio. iij. de divinis nominibus. et pbat in. ij. contra gentiles. c. iij.** Videtur quod peccatum cum sit malum sit per intentionem agentis. ergo non videtur esse peccatum: quia de ratione peccati est quod sit voluntarium: ut hic dicitur. Et propterea omne quod est per intentionem agentis dicitur esse a casu vel a fortuna. ut nota in. ij. contra gentiles. c. ij. sed inordinatio peccati est per intentionem ut dicitur: ergo est a casu. Casualia autem non imputant nobis. ergo etc. Solutionem horum vide in. ij. contra gentiles. c. vj. Propterea videtur quod voluntas non sit causa efficiens peccati: quia non potest esse idem subiectum peccati / et causa efficiens: quia causa efficiens et materialis incidit in eisdem: ut dicitur in. ij. physicorum. Sed voluntas est subiectum peccati. ergo etc. Sed et nota quod ratio illa pcedit in causis efficientibus: quarum actiones traesunt in materia exteriori: et quod non mouet se sed alia: cuius contrarium est in voluntate. et ideo ratio non sequitur. Et pcedit actus ergo patet quod malum non est peccatum nisi sit voluntarium. et ideo si homo faceret aliquid ex violentia in nullo peccat. si vis inferatur facile vel absolute. i. di. p. byteros. Secundo autem si sit condicionalis sicut mercedem: quia talis mercedem non totaliter excusat a peccato: quia non totaliter tollit voluntatem. **Un. et Glo. dicitur quod coacta voluntas voluntas est: nisi non excusat a toto: licet excuset a parte. Et contra. quod merces causa. sacris. et de bapt. maioribus. Et Thom. idem vult pre. ij. q. vj.** Secunda diffinitio peccati datur ab **Aug.** per causam materiale. et contra **Faultu** sic. Peccatum est dicitur vel factum vel concupitum contra legem eternam. i. dei. In qua quidem diffinitione ponitur duo. Unum. i. quod pertinet ad substantiam actus humani: quod est quasi materiale in peccato: cum dicitur: Dicitur vel factum vel concupitum. Aliud autem quod pertinet ad rationem mali: quod est causa formalis cum dicitur: Contra legem eternam. De hac autem diffinitione videtur datus per **Tho. j. ij. q. lxx. ar. vj.** Tertia diffinitio peccati est secundum causam formalem: et datur ab **Amb. sic.** Peccatum est per uariationem legis diuine et celestium: inobediencia mandatorum. Quam quidem diffinitionem exponere omitto. Vel dicitur secundum **Aug.** Peccatum est per uariationem speciei/modi / et ordinis. Declara ut habetur in sermone septuaginta: quod incipit. Quid hic statis tora die otiosi. in introitu. Quarta diffinitio peccati datur ab **Aug.** secundum causam finale: et est ista. Peccatum est per uariationem incommutabili bono rebus mutabilibus adherere. Circa quam diffinitionem notandum quod in peccato duo sunt. Primum est auersio a creatore. Secundum est conuersio ad creaturam. Deus autem dicitur bonum incommutabile: et creatura bonum mutabile. Unde in sermonibus xl. de penitencia. ser. j. in introitu. Istorum autem duorum primum est quasi formale in peccato. Secundum vero est quasi materiale. Quod autem forma datur esse reuersione conuersio ad creaturam non habet rationem peccati nisi ex auersione in qua est deformitas et contemptus. Quod autem ratio conuersionis actus non sit peccatum / pbat. Quod quicquid sine aliquo peccato conuertitur quod ad creaturam: ut cum conuersio seu delectatio est naturalis secundum quod visus delectatur in visibili / gustus in dulci: et sic de alijs. Quandoque etiam cum merito: quoniam illa delectatio refertur ad deum. **Un. ps. Delectasti me domine in factura tua. Da exemplum de contemptantibus creaturas ut cognoscant et diligant creatorem. Quandoque cum peccato veniali tamen: ut cum quis delectatur in creatura plus debito: huius tamen circa deum. Da exemplum de peccatis mortibus vel alijs peccatis venialibus: ut infra dicitur domino cecedente. Quandoque cum peccato mortali ut quod conuersio est cum auersione a deo: ut dicitur est. Quod autem conuersio est ad aliquid et habet actum nature subtractum. i. subiectum: ideo peccatum accipitur in multiplicatione et numerum. Unde conuersio inordinata ad propriam excellentiam dicitur superbia. Conuersio vero inordinata ad bona temporalia dicitur auaritia. Conuersio vero inordinata ad delectationes venereas dicitur luxuria. Conuersio ad vindictam dicitur ira. Conuersio vero inordinata ad cibum et potum dicitur gula: et sic de alijs mortalibus.**

Sed nota q̄ cū actus morales accipiunt formā ex fine. i. ex intentione finis agētis: vt notat Tho. pre. q. j. ar. ij. videtur q̄ causa formalis z finalis pcti sit eadē. **S** r̄ide q̄ quantū ad actū pcti pctm accipit formā ex fine vt dicit in argumēto: sed fm hoc actus nō habet rōnem pcti. Quantū vero ad inordinatōez actus: forma actus pcti est ipsa puaricatio diuine legis: vt dicitur hic supra in p̄tima pre. j. diffinitōe. **H**ic dicit meli⁹ q̄ ipsius pcti in genere forma est inordinatio act⁹: sed ipsius pcti in specie forma est finis intent⁹ a peccante: q̄ finis est obiectū forme ipsius act⁹. **S**i igitur pctm in genere sortit formā ex auerſione a deo: sed pctm in specie sortit formā ex uerſione ad creaturā. **E**t p̄dictis q̄ p̄tz q̄ pctm formalit loquēdo nō est nisi priuatio q̄dā defectus z corruptela. **E**t q̄ defect⁹ sunt puaricōes bonoz: z puaricōes nihil sunt fm p̄bm. sic tenebra q̄ est puatio lucis: pctm dicitur esse nihil. s̄ tñ alicui⁹ est: q̄ alicui⁹ q̄ boni puatio est. **D**icit aut̄ pctm eē nihil triplici ratione: sed p̄ intellectu boni declarā. **P**rimo quō duo sunt in peccato. scz actus z inordinatio rōnis actus. **H**ic bi gratia in homicidio vel furto zc. **A**ct⁹ quidē nō est pctm fm se: sed ordinatio rationis facit illud esse pctm. **P**one exēpluz de iudice faciēte mori hominē suadēte iustitia. **I**tem in deo precipiēte Abrae occidere filium Gen. xij. z in rebus **E**gypti orū ablati p̄ **I**sraelitas precipiēte domi nō **E**ro. vij. **P**aret ergo q̄ actus de se non est pctm: sed defectus rationis: z hoc non est nisi priuatio sicut tenebra zc. **E**t iō nihil est ista. tamē inordinatio non p̄t esse sine actu: quia omne malū est in bono. **P**robatur ergo triplici ratiōe q̄ pctm nihil est. **P**rima p̄pter defectū: q̄ pctm vt dixi nō est aliqua res naturalis: sed defectus boni siue corruptio. **E**xēplū vt dicitur est p̄tz de tenebra que nihil aliud est nisi puatio lucis: z sic nō est aliud nisi nō existētia lucis per modū priuatiōis. nō esse aut̄ nihil est: z hoc clari⁹ pbatur sic fm **B**oerius. **C**onstat deus oia posse: nec esse aliud q̄d nō possit si velit: sed peccare nō potest: vt patz clare. ergo pctm nihil est: cū illud nec in se nec in alio possit de⁹. **N**ec est instātia si dicas q̄ currere: latrare: vel silia operari

nō possit. qz z si talia nequeat facere in se ipso: ea tamē facit in alio. qz imutabilis in se manēs. **T**errarum celiqz sator q̄ tps ab euo **I**re iubes: stabilitqz manēs das cuncta moueri. **S**ed pctm sicut nec in se/ita nec in alijs p̄t efficere. **E**t sic p̄stat pctm nihil esse. **A**d idē. **O**mne q̄d est: est a deo qz oia per ipm facta sunt **I**o. j. **S**ed pctm nō est a deo. **Q**uod pbatur: qz omne q̄d est a deo diligit de⁹. iuxta illud **S**ap. xj. **N**ihil odisti eoz que fecisti. sed pctm est exorsum deo: iuxta illud **S**ap. xij. **O**dio sunt deo impi⁹ z impietas ei⁹. **E**t **P**s. **O**disti oēs q̄ opant iniquitatē. ergo pctm nō est a deo. **E**t h̄ p̄t esse vna alia ratiō q̄ pctm est nihil. **D**icit glo. **A**ug. **N**ihil. i. pctm. z sic posset zgrue exponi illud **I**o. xv. **S**ine me nihil potestis facere. **S**ecūda ratiō q̄re peccatū est nihil. est p̄pter effectū: qz facit hominē nihil esse. nō quidē quātū ad esse naturale: sed quātū ad esse spūale. qz per peccatū priuaf homo gratia z charitate: z ceteris virtutibz infusus z donis. p̄pter q̄d dicitur hō nihil z ad nihilū redigi. quātū ad esse spūale: vt dicit: cuz peccat mortalit. iuxta illud. i. **L**oz. xij. **S**i habuero ap̄ham z nouerim mysteria oia z oēm scientiā: et si habuero oēm fidē ita vt montes transisseram: charitatē aut̄ nō habuero/nihil sum **I**er. **H**iere. x. **C**orripe me dñe. veritatem i iudicio z nō i furore tuo: ne forte ad nihilū rediges me. **T**ertia ratiō est p̄pter despectū: qz vilissimū facit boiem z indigulissimū omi p̄mio. **T**ñ d̄ **A**ug. q̄ pctōz nō meref panē quem māducat. **H**iere. ij. **Q**uā vilis facta es ni. ite. vi. r. **E**t h̄ p̄tz ex loco vbi pctōes ponūt: qz loc⁹ p̄portio nari d̄z locato. **V**ilior aut̄ loc⁹ vniuersi est in fern⁹. tū rōne sic qz est infim⁹. tū rōne serozis qz zc. **E**t iō p̄tz ex h̄ q̄ ipsi pctōes s̄ vilissimi q̄ ibi ponunt. **I**re p̄tz ex p̄ditōe: qz seru⁹ efficit hō p̄ pctm. **D**icam⁹ aut̄ q̄ fuit⁹ est vilissima p̄ditio. z quāto vilior est patron⁹. tāto vilior ē seru⁹. **Q**uid aut̄ vilis est pctō: **N**ihil est. **T**anto em̄ vilior est res quāto mag⁹ distat a deo. nihil aut̄ tñ distat a deo q̄ illd est: qz p̄m⁹ gradus q̄ app̄inquaf deo est eē: pctm autē est nihil. **E**t est vilissimū. **P**ctōz autē fit seru⁹ peccati. **I**oā. vij. **Q**ui facit pctm seru⁹ est peccati. ergo est vilissimus z plusqz peccatū cuius

De Peccato

est seruus: et hoc debz homo abhorere peccatū. Aug. Appende te ex precio/ne tibi uilescas. Seneca. Si scire deos ignosciturus et boies ignoraturos: adhuc tamen abhorere peccatū. Idē phs. Maior sum et ad maiora natus: q̄ ut siam mancipius corporis mei. Luce. iij. off. lib. suatum esse debet. Si oēs deos hominesq; celare possemus: nihil tamen quare/nihil iniuste/nihil libidine/nihil incōtinēte esse faciendum. Pater ergo ex p̄dictis q̄ peccatū dicitur nihil. Sed restat modo quedā dubitatio. Si peccatū nihil est/quare ergo dicitur occidere hominē spūaliter. Constat em̄ q̄ occidi est passio: ois autē passio est ab actiōe. ergo occidere est actio: sed quod nihil est nihil agere p̄t. ergo occidere hominē potest. Quomodo ergo in scriptura peccatores mortui appellātur? Ps. Non mortui laudabūt te domine. Ite Jac. j. Peccatū cum cōsummatū fuerit generat mortē. Pterea si peccatū est nihil: q̄ est diuina iustitia que p̄ peccato hominē eternā punit. Nam p̄ nihilo hominē eterne pene tradere nō uidetur opus esse iustitię: ut patet ex se. Sed respōdeo q̄ ad agendum semp̄ requirit̄ aliquid agens: sed ad deficiendū nomē agens requirit̄: sed sufficit q̄ ab actione cesset. Totus autē actus peccati nō est actio: sed defectio: et ideo nō requirit̄ q̄ peccatū aliud agat: quia nihil agere p̄t cum sit defectus. Occidit ergo peccatū hominē non agendo: sed deficiendo seu nihil agēdo. Vel dic q̄ illud quod est nihil nō potest esse causa alicui: per se p̄t tamē esse causa p̄ accidens. sicut remotio phibētis: sicut patet de ignorantia/que est priuatio sciētie. Nihil em̄ est: tamē est quādoq; causa peccati inquantū est priuatio sciētie qua phibetur peccati. et ita dicit Tho. j. q. lxxvj. ar. j. ad p̄mū. Et sic peccatū dicit̄ causa per accidēs occisiōis anime et dānationis/inquantū. s. q̄ priuatio hominē gratia que est uita anime. Et ad hoc intelligendū nota tria exempla.

Primū est exemplū naturale
Secundū est exemplū morale
Tertiū est exemplū scripturale.

¶ Exemplū ergo naturale est istud. Non māducare nō est aliud facere: et tamē si q̄s nō comederet moreret: quia mori est a vi

ta deficere. et iō mori quis p̄t nihil omnino agens: sed ab actiōe se subtrahēs. Sic et nō ambulare nō est aliquid facere: et tamen si diu quis in cippo teneret/perderet ysum et sciētiam ambulandi. Sic si diues uidit pauperē fame vel frigore morietem et nihil ei dar: dicit̄ ipm̄ occidere cū tamē nihil faciat. Unde Amb. lxxxvj. dist. Paſce fame morientē si nō paueris/fame occidisti. Patet ergo q̄ ad purū defectū nulla causa agens requirit̄: sed sufficit q̄ ab eo qd̄ est faciendū cessetur. Patz ergo p̄mū et emplū naturale. ¶ Secūm̄ exemplū est morale. Verbi gratia. si rex p̄ciperet q̄ quilibet uadit ad ecclesiā uel cōmuniū: qd̄ ipse facturus est sub pena capitis uel alterius mēbris: aliquis nō uuit. manifestū est q̄ nō eundo nō facit aliquid: sed nihil facit: q̄a solū omittit: et tamē odium regis et penas incurrit. Nec obstat si dīcas: q̄ hec plana uident esse in p̄ceptis affirmatiuis: sed q̄ntum ad negatiua p̄cepta questio nō uidet soluta. Nunquid em̄ fornicari/furari: et. Nō est aliud facere. Ad qd̄ respōdetur q̄ cum dico hominē occidere/duo dico: sc̄m q̄ hominē occidere est peccatū. Nam dico p̄mo actum. s. qui est occidere hominē. secundo dico defectū circa actū. s. uolūtatē. Dico ergo q̄ ille actus sc̄m se nō est malus: quinimo est a deo ille actus peccati. cuius ratio est: quia cū ille actus peccati sit quidē motus libert̄ arbitrii. deus autē est causa omnium motionū: ut Aug. dicit. iij. de trinitate. sequit̄ q̄ uolūtas dei sit causa actus peccati. et hoc uult Tho. j. q. lxxij. ar. ij. Nec in hoc peccati sc̄m se: q̄ ut dicit̄ sup̄/actus nō habet rōnem peccati ex p̄re cōuersiōis ad creaturā. et hoc patz: q̄ aliqui quis p̄p̄t trahit actū qui in genere nature erit malus: tñ ex aliqua circūstantia erit bonus: ut puta q̄ suadet iustitia: bene et meritorie p̄t q̄s hominē occidere si habet iurisditiōnē. Vn̄ et q̄nc̄ a deo ille actus est iustus: ut patz in Actior Josue. vij. in Chananeis et ceteris gentibus inimicis ppli isrl̄: quos deus p̄cepit occidi. sic et p̄cepit Sauli ut iterificeret regē Agag cū omni p̄plo ei. s. A malechitaz: et inefficeret oēs a viro vsq; ad mulierē: et puulū atq; lactantē. bonē et ouē camelū et asinū. j. Re. xv. et in multis alijs locis scripture. Sicut etiā patz de Abrahā: cui

precepit vt occideret filium Gen. xij. Unde
 z opls dicit qd no sine causa gladius portat
 Ro. xij. ergo actus peccati no est malus fm se
 sed est a deo: sed deformitas circa actum qd
 est defectus voluntatis qd formalis est peccati
 nihil est: qd est tñ boni privatio. et id quod
 stis e soluta vt prius. Ad tñ est ccedendum qd
 fornicari z furari z ceteri actus cõsiles sint
 a deo: qd talia noia no dicuntur peccati sed
 actus deformati aliqua deformitate. Vñ
 qñ filij israel spoliaverunt egyptum no fuit
 ibi rapina vel furtum: qd furtum est cõrectio
 rei ad aliene inuito dño. sed ibi facta fuit
 translatio dñij illaz reru ab egyptijs ad he
 brios ab eo cur est terra z plenitudo ei.
 Tertiũ exemplũ sepulture habet in mul
 tis locis noui testameti. Primo hñ Dar.
 xij. Amice quod duc intrasti no habes ve
 ste nuptialẽ: At ille obmutuit. Tũc dixit
 rex ministris. Ligatis manibus z pedibus
 ei mittite eũ in tenebras exteriores. Ibi
 erit fletus z stridor dentiu. Quid p veste
 nuptiale nisi charitas designat. Quã qui
 no habet nihil facit. z tamẽ dignus est pe
 na eo qd ptra pceptũ chri facit. Sicut etiã
 si rex pceperit qd quicũqz ex seruis suis ta
 le no haberet vestimentũ sed appareret nu
 dus: gñi traderet. certũ est qd quicũqz no
 haberet illud vestimentũ: pene ignis sub
 iaceret. nec dñaret iste p nihilo: sed qd si
 gñi non haberet amicitie regie qd tenet ha
 bere. vestimẽta aut anie quid sunt nisi vir
 tutes z dona qd hõ quilibet tenet habere.
 Lamilla significat castitatẽ que cõtingit
 carnẽ. Diplois significat hoim signatur
 abstinentia: qd est necessaria ad castitatẽ ser
 uandã. Per tunicã significat charitas: vt
 ibi dicit. Per chlamyde siue mantelluz si
 gnificatur patietia qd defendit ab estu z a
 pluuia a verbis et cõtumelia. Et id si hõ
 talia vestimẽta virtutu no haberet: mereretur
 pena. Vñ Apoc. xvij. dicit. Btũs qui vi
 gilat z custodit vestimenta sua. ne nudus
 ambulet z videat turpitudinẽ eius. Tur
 pitudõ aut but? est turpitudõ peccatorũ que
 operit a vestimẽto charitatis. Prover. x.
 Vniuersa delicta operit charitas. Vñ. i.
 Pe. iij. Charitas opit multitudinẽ peccato
 ru. Ps. Btũ quoz remisse sunt iniquitates
 z qz recta sunt peccata. Sic z scdo habet ex
 emplũ in ficulnea in scriptura. cui maledi

xit dñs: qd fructus in ea dũ qreret no inue
 nit: vt legit Dar. xij. Sic z tertio habet
 exemplũ de ficulnea: quã quidã plantatam
 habebat in vinea sua: z venit querẽs fru
 ctũ in illa z non inuenit. Dixit aut ad cul
 torẽ vinee. Ecce anni sunt tres ex qd venio
 querẽs fructũ in ficulnea hac z no inuenio
 Succide ergo illã. Vñ quid ergo terram
 occupat: Luc. xij. Igit etã sic pro nihilo
 arbor hũana a deo succidit: qd fructus in ea
 debitus nullatenus inuenit. Nullus est em
 hõ qui vineã haberet in qua plurimũ ex
 pendisset z in ea excolenda plurimũ labo
 rasset: nihilqz de cõtingentibus omisit. qd
 si illa fructus no afferret qñ eã tuberet in
 cidit z oia ei igni tradit. Sed quis homo
 vnqz tantũ laborauit in mdo in vinea sua
 qñtũ chris in sua: qd est aia humana: Quis
 vnqz sic vineã excoluit: qd in ea tãto labo
 rante labore: Quis p vinea sua in morte
 se tradidit nisi chris: Vñ in figuraz huius
 Naboth figurã chrim p vinea sua e mort
 tu. iij. Re. xij. eo qd eã Achab regi diabo
 lũ significãti tradere noluit. Ergo hñmõ
 vinea e iustissime icidẽda igniqz tradẽda
 si post tãtos sudores z tã amplas expẽsas
 nullũ suo dño fructiferat. Igit tota solli
 tudine laborem vt chris in vinea anime
 nre fructus dditos suo tpe recipiat: vt sic
 habeamus denariũ diurnũ: qd ex cõdigno la
 borantibz est pmissus. Dar. xx. Hoc aut
 faciemus si totis viribz peccati quasi a facie
 colubri fugiamus. Formalis ergo ad argu
 mentũ respondendũ: cũ dicit: qd si peccati est
 nihil: qd peccati dñat p nihilo: qd est incon
 ueniẽs. Rõdeo qd dñari peccati p nihilo
 accipit dupliciter. Vno mdo p nihilo. i. sine
 causa. z sic nullus dñatur p nihilo. Alio
 mdo p nihilo. i. non p aliqũ positũ. z sic dñat
 mnat peccati p nihilo: no tñ sine eã. spuati
 ua. vt pñz in similitudinibz supra positis.

Quare deo fecit hominẽ pec
 cabilem. Sermo ij.

Quasi a facie
 colubri fuge peccati. Eccl. xij.
 Hoc mane dño ccedete conti
 nuãdo materiã pñi articuli de peccati in ge
 nere/ intendo pñicare de peccabilitate ho
 minis: qre. s. deo fecit hoies talẽ qd peccare

